

بی کتاب

زندگی با کتاب بهتر است
یا بی کتاب؟

نگاهی به سرگذشت کتاب‌ها

۸۶۸ م.

کتاب «الماس سوترا»^۲، اولین نمونه‌ی بازمانده از یک کتاب چاپی، در چین منتشر شد. کتابی به صورت کاغذی لوله‌شده که با نقش چوبی چاپ شده است.

۲۵۰۰ (سال) پ.م.^۱
کتیبه‌هایی به خط میخی در بین‌النهرین تولید شدند.

۲۹۵ پ.م.

کتابخانه‌ی اسکندریه در مصر تأسیس شد.

۱۴۳۹-۱۴۵۰ م.

یوهانس گوتنبرگ نخستین دستگاه چاپ با اجزای متحرک را در اروپا توسعه داد.

۱۶۵۳ م.

نخستین کتابخانه‌ی عمومی آمریکای شمالی در شهر فرانکلین ایالت ماساچوست تأسیس شد.

۱۹۹۸-۲۰۰۷ م.

کتابخوان‌های الکترونیکی رفته‌رفته در میان مردم محبوب شدند.

۲۴۰۰ پ.م.

کهن‌ترین طومارهای پاپیروسی بازمانده از مصر به این تاریخ برمی‌گردند.

۱۰۵ م.^۳

استفاده از کاغذ الیاف گیاهی در چین رواج یافت.

۱. پ.م. یعنی پیش از میلاد مسیح

۳. م. یعنی پس از میلاد یا میلادی

حدود ۱۰۴۰ م.

بی‌شنگ دستگاه چاپ با اجزای متحرک را در چین توسعه داد.

2. The Diamond Sutra

۱۶۰۵ و ۱۶۱۵ م.

دُن کیشوت اثر میگل دِ سروانتس^۲ منتشر شد. این اثر نخستین رمان مدرن تلقی می‌شود.

۱۷۵۱-۱۷۷۲ م.

دنی دیدرو دانشنامه‌ی خود را منتشر کرد.

۱۸۴۳ م.

ریچارد هو^۳ دستگاه چاپ دوار را اختراع کرد.

۲۰۰۷ م.

نخستین دستگاه چاپ بر اساس میزان تقاضا در شعبه‌ی مرکزی کتابخانه‌ی عمومی نیویورک نصب شد.

1. William Pickering
2. Miguel de Cervantes
3. Richard Hoe

۱۸۱۹ م.

ویلیام پیکرینگ^۱ مجموعه‌کتاب الماس‌های کلاسیک را منتشر کرد؛ نخستین کتاب‌هایی که با پارچه جلد شده بودند و با قیمتی معقول برای مردم عادی منتشر می‌شدند.

دستگاه چاپ گوتنبرگ

دسته‌ای اهرم (دُم شیطان):
نام مستعار چاپچی‌ها برای
دسته‌ای که پیچ را می‌گرداند.

پیچ: یک پیچ چوبی محکم نیروی لازم
برای فشار دادن پلات (پهنه) روی فرم را
فراهم می‌کند.

بدنه: بدنه‌ی دستگاه
چاپ، سکوی پایداری
برای فرایند چاپ فراهم
می‌کند.

توپ جوهر: جوهر
به‌صورت دستی اعمال
می‌شود. برای این کار
از توپ چرمی آغشته به
جوهر استفاده می‌کنند.

فرم: انواع قالب‌های
فلزی (حروف، اعداد
و علائم نگارشی)
در کلمات و خطوط
متن ترکیب شده‌اند و
تنگاتنگ به یکدیگر
پیوند خورده‌اند تا تصویر
صفحه‌ای به‌نام فرم را
شکل دهند. فرم پس
از سوار شدن بر دستگاه
چاپ و آغشته‌شدن در
جوهر، برای ایجاد نقش
روی کاغذ آماده است.

پنجه‌ی کاغذگیر: قاب
ثانوی از جنس کاغذ
پوستی که از کناره‌های
کاغذ در برابر لکه‌های
جوهر محافظت می‌کند.

پرده‌ی نازک (تیمپان):
کاغذ در قاب‌آویزی
به‌نام تیمپان نگه داشته
می‌شود. این قاب‌آویز
روی سطح چاپ پایین
می‌آید و گیره‌پیچ را
تحت فشار قرار می‌دهد.

پلات (پهنه): صفحه‌ی چوبی
تختی است که کاغذ را روبه‌پایین
روی فرم فشار می‌دهد تا یک
نقش ایجاد کند.

شکل بالا بازسازی دستگاه چاپ یوهانس گوتنبرگ (حدود ۱۴۳۹ م.) است. این نوع دستگاه‌ها تا قرن نوزدهم میلادی تولید می‌شدند. برای آشنایی با نوع متفاوتی از دستگاه چاپ صفحه‌ی ۲۱ را ببینید.

بی کتاب

زندگی با کتاب بهتر است
یا بی کتاب؟

نویسنده: الکس وولف
تصویرگر: دیوید آنترم
دبیر مجموعه: دیوید سالاریا
مترجم: درنا فریبرز

سرشناسه: وولف، الکس، ۱۹۶۴ - م.
Woolf, Alex

عنوان و نام پدیدآور: زندگی با کتاب بهتر است یا بی کتاب؟

نویسنده الکس وولف؛ تصویرگر دیوید آنترم؛ مترجم درنا فریبرز.

مشخصات نشر: تهران: نشر هوپا، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۴۰ ص:، مصور (رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۰۴-۳۶۱-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: You wouldn't want to live without books!

موضوع: کتاب -- تاریخ -- ادبیات کودکان و نوجوانان

موضوع: Books -- History -- Juvenile literature

شناسه افزوده: فریبرز، درنا، ۱۳۷۶ - مترجم

شناسه افزوده: آنترام، دیوید، ۱۹۵۸ - م، تصویرگر

شناسه افزوده: Antram, David

رده بندی کنگره: Z۴

رده بندی دیویی: ۰۰۲/۰۹

شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۹۸۵۰۳

آدرس: تهران، میدان فاطمی، خیابان بیستون، کوچه‌ی دوم الف، پلاک ۳/۱، واحد دوم غربی.

صندوق پستی: ۱۴۳۱۶۵۳۷۶۵

تلفن: ۸۸۹۹۸۶۳۰

همه‌ی حقوق چاپ و نشر انحصاراً برای نشر هوپا محفوظ است.

استفاده از متن این کتاب فقط برای نقد و معرفی و در قالب بخش‌هایی از آن مجاز است.

www.hoopa.ir

info@hoopa.ir

YOU WOULDN'T WANT TO LIVE WITHOUT BOOKS!

Copyright ©The Salariya Book Company Ltd, 2015

Persian Translation © Houpa Publication, 2021

نشر هوپا با همکاری آژانس ادبی کیا در چهارچوب قانون بین‌المللی حق انحصاری نشر اثر (Copyright) امتیاز انتشار ترجمه‌ی این کتاب را به زبان فارسی در سراسر دنیا با بستن قرارداد از ناشر آن (The Salariya Book) خریداری کرده است. انتشار و ترجمه‌ی این اثر به زبان فارسی از سوی ناشران و مترجمان دیگر مخالف قوانین بین‌المللی و اخلاق حرفه‌ای نشر است.

زندگی با کتاب بهتر است یا بی کتاب؟

نویسنده: الکس وولف

تصویرگر: دیوید آنترم

دبیر مجموعه: دیوید سالاریا

مترجم: درنا فریبرز

ویراستار علمی: محمدعلی جعفری

مدیر هنری: فرشاد رستمی

طراح گرافیک: مریم عبدی - نسیم نوریان

چاپ اول: ۱۴۰۰

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۰۴-۳۶۱-۲

فهرست

مقدمه	۹
آماده‌ای بنویسی؟	۱۰
می‌توانی روی یک کتیبه بنویسی؟	۱۲
آماده‌ای روی پاپیروس بنویسی؟	۱۴
چرا از نسخه‌ی خطی استفاده نکنیم؟	۱۶
می‌توانی کاتبی در اتاق کتابت باشی؟	۱۸
قدرت چاپ را احساس می‌کنی؟	۲۰
حس می‌کنی روشن‌فکری؟	۲۲
می‌توانی در عرصه‌ی نشر پیشگام باشی؟	۲۴
فکر می‌کنی کتاب‌ها خطرناک‌اند؟	۲۶
آیا می‌توانی یک ناشر مؤلف باشی؟	۲۸
از شبکه‌ی جهان‌گستر استقبال می‌کنی؟	۳۰
آیا زندگی با کتاب الکترونیکی راحت‌تر است؟	۳۲
واژه‌نامه‌ی توصیفی	۳۴
نمایه	۳۶

مقدمه

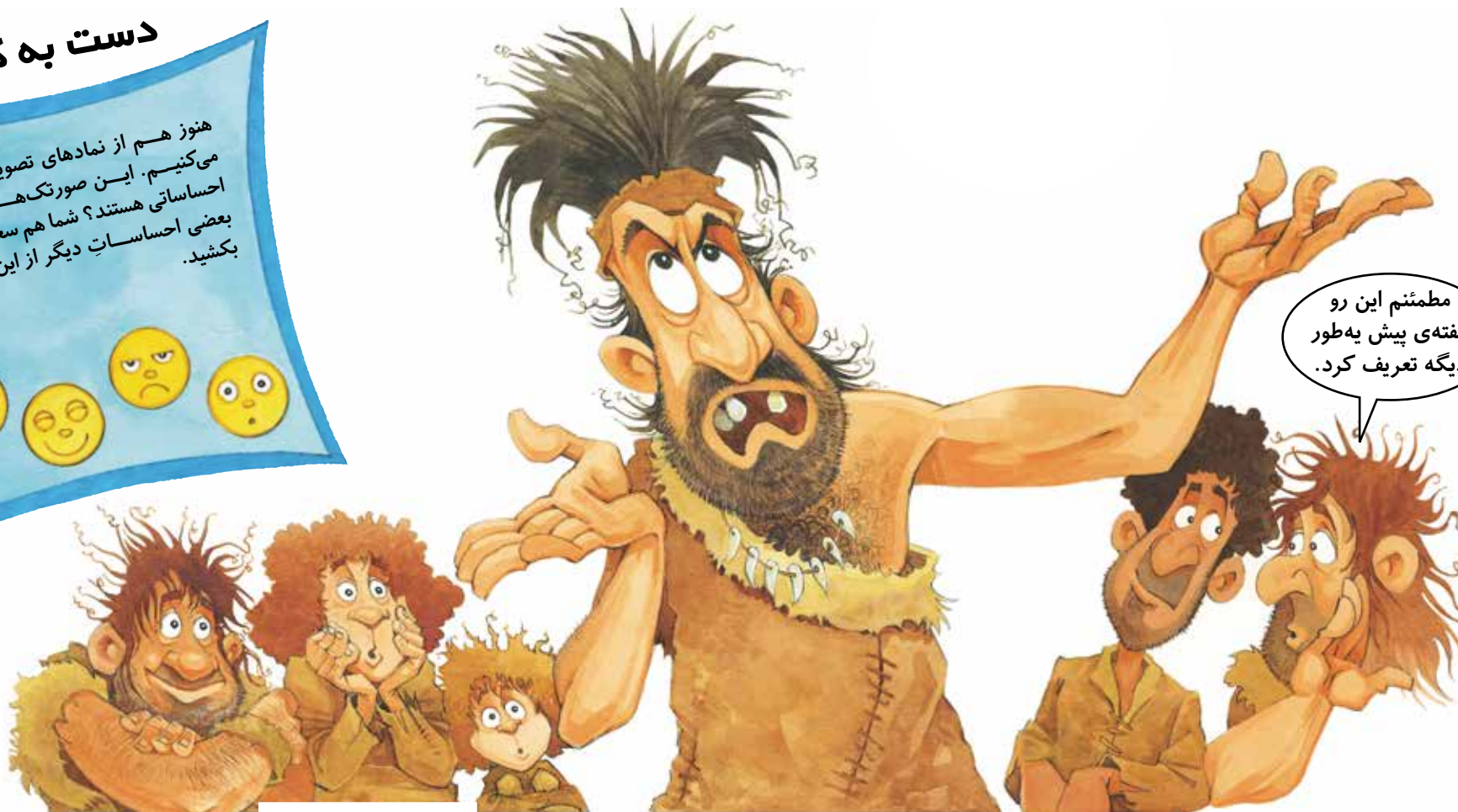
کتاب دقیقاً چیست؟ کتاب، به تعریف لغت‌نامه، نوشته‌ای دست‌نویس یا چاپی است که از چند کاغذ تشکیل می‌شود. این کاغذها از یک سمت به هم چسبیده یا دوخته شده‌اند و میان یک جلد قرار گرفته‌اند. خب، احتمالاً کتاب‌های امروزی به این شکل‌اند، اما کتاب‌ها به شکل‌های دیگری هم وجود داشته‌اند. اگر بخواهیم دقیق‌تر باشیم، باید بگوییم کتاب چیزی است که با هدف انتشار اطلاعات، اندیشه‌ها، قصه‌ها و سرگرمی برای افراد مختلف طراحی می‌شود.

کتاب‌ها از هزاران سال پیش وجود داشته‌اند، هرچند در گذشته اندکی متفاوت بودند و حتی ممکن است در آینده هم فرق کنند. کتاب همچنان به‌روش‌هایی جدید و هیجان‌انگیز پیشرفت می‌کند. در این نوشته (که از جنس کاغذ و جوهر است)، کتاب را از اولین ریشه‌های آن در تاریخ، مثل کتیبه‌های سفالی، تا انواع تکامل‌یافته‌اش، یعنی کتاب‌های الکترونیکی، دنبال می‌کنیم. همچنین به اهمیت کتاب‌ها در فرهنگ و تمدنمان پی می‌بریم و می‌فهمیم چرا بدون آن‌ها، واقعاً و واقعاً، نمی‌توانیم زندگی کنیم.

دست به کار شو!

هنوز هم از نمادهای تصویری استفاده می‌کنیم. این صورته‌ها بیانگر چه احساساتی هستند؟ شما هم سعی کنید برای بعضی احساساتِ دیگر از این صورته‌ها بکشید.

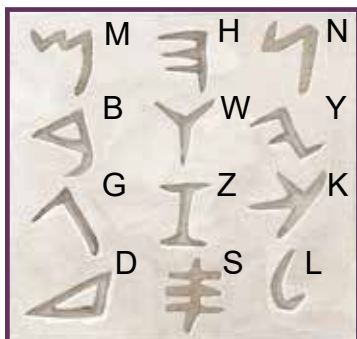

آماده‌ای بنویسی؟

زندگی قبل از نوشتن را تصور کن، صحبت کردن تنها راه برقراری ارتباط بود؛ این یعنی تبادل اخبار و اطلاعات فقط و فقط از طریق آدم‌های اطرافت امکان داشت. دنیای آن‌سوی روستایت یک معمای ناشناخته بود. حتی از گذشته هم چیزی نمی‌دانستی؛ جز قصه‌هایی که از خانواده‌ات می‌شنیدی، آن هم قصه‌هایی که با هر بار تکرار تغییر می‌کردند. اما یک روز که اطراف روستایی دیگر گردش می‌کنی، به پوسته‌ی درختی برمی‌خوری که اشکال عجیب و غریبی روی آن حک شده‌اند. از نزدیک، شبیه تصویرهایی کوچک هستند. با خودت فکر می‌کنی: اگر هر یک از این طرح‌ها معنای خاصی داشته باشد، چه؟

نوشتن کلمات. پیشرفت بعدی استفاده از نمادهایی به نام لوگوگرام، برای نشان دادن کلمات بود. لوگوگرام‌ها زبان نوشتاری را به زبان گفتاری پیوند می‌دادند.

الفبا. علامت‌ها رفته‌رفته برای نشان دادن صداهای گفتار استفاده شدند. این علائم یا حروف، در کنار هم، کلمات را شکل می‌دادند. الفبا مجموعه‌ای از حروف است.

الفبای فنیقی، حدود ۱۰۵۰ پ.م.

علائم شمارش. اولین شیوه‌ی نوشتن نه با کلمات، بلکه با اعداد بود. کشاورزان نخستین به راهی برای ثبت چیزهایی مثل مقدار زمین‌ها و دام‌هاشان نیاز داشتند.

نگارش با تصویر. نزدیک به هزار سال پیش، مردم برای نشان دادن اشیا و اندیشه‌ها شروع به استفاده از تصاویری کردند که امروزه به الفبای تصویری مشهورند.

